UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LXXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96504

Visual Library

feudū fuit conceſſum pro primogenito, & ſuis filijs expreſsè, in hoc caſu Pau. de Caſt. pro nepote contra patruū conſuluit in dicto ſuo cōſi. 159. ſuper quo Soci. in d. conſi. & alij magnam uim faciunt, quia tunc expreſsè ex ordine ſcripturæ, & ex mente concedentis conſtat, ꝙ poſt primogenitū filius ſuus eſt admittendus, quia verba diſpoſitionis, & inueſtituræ ſunt benè attendenda, ut in d. c. 1. de duo fratri. & per Alexan. in d. conſi. in pen. col. ſed quando feudum ſimpliciter defertur primogenito, ſeu maiori natu, nulla facta mentione de ſuis filijs, uel liberis, tunc nepos quāuis ſubintret gradum patris, tamen non ſubintrat totale ius ſuccedendi ipſius patris, ut ex perſona patris dicatur ſuccedere, ſed ex ſua propria perſona, ut in l. 1. §. ſi vt nepos. ff. de colla. dotis inducendo, ut ibi per Bar. ſi ergo debet ſuccedere ex perſona propria, & eſt minor natu, nō eſt poſſibile, ꝙ admittatur, excluſo alio deſcendente maiore natu, repugnātibus uerbis īueſtituręfactæ d. Hieronymo: hæc ſūt uerba Alex. in d. conſi. in pen. col. optimè facientia ad hunc caſum, per cuius dicta apparet caſui noſtro non obſtare ea, q̄ uoluit Pau. de Caſt. in d. cōſ. ac ēt Soc. in d. l. ſi cognatis. quamuis in q̄ōne de Rege Roberto, & ſic de iure primogenituræ nonnullæ rationes allegētur, quæ uidentur in ꝯ̄riū facere, tamē facilè poſſunt tolli quoad caſum noſtrum, ut inquit ibi Alex. & plenè ſupra dixi, & maximè quia non loquuntur, quādo diſpoſitio uocaret maiorē natu, ut ibi dicit Alex. ac ēt quia ea, quæ dicuntur in illa q̄ōne, non poſſunt ad caſum noſtrū adaptari, ex quo diſpoſitio, & inueſtitura nō pōt trahi ad caſum fictum non habentem eandem rōnē, quam hēt caſus uerus, ut ſuperius dixi, & habetur per Alex. in d. conſi. immò in caſu noſtro ceſſant iura, & rōnes, quibus dicitur, & īfertur, ꝙ filius cēſeatur pars corporis patris, & obtinere dicatur locū, gradū, & ætatē patris, ut dictum fuit. Multis alijs rōnibus, quæ facere uidentur contra concluſionem traditā reſpōdet Alex. in d. conſi. 4. maximè in pen. & ult. col. cuius dicta aliter non refero. Ruſus argumentum primū, q̄d facit Soc. in d. conſ. 252. in 5. col. facilè tollitur, q̄m eadem ratio, quæ faciebat maſculum excludere fœminam, uidelicet conſeruatio, & fauor agnationis, pariter militat in nepote maſculo, cum agnationes ꝑ maſculos, & non per fœminas conſeruentur iuxta ea, q̄ habentur per Bald. in l. maximum uitium. C. de liberis, pręteri. cum ſi. inſt. de leg. agna. ſucceſſ. §. cæterū. Nihil ēt nocere pōt maiori natu pro tēpore, qui eſſet de uocatis ex forma īueſtituræ factæ D. Hieronymo, ſi primogenitus, qui feudum obtinebat, feudo fuiſſet ob eius delictū à domino priuatus, deinde reſtitutus & īueſtitus fuiſſet pro ſe, & filijs, & liberis ſuis de feudo, quia talis inueſtitura non eſſet attēdēda, nec eius ordo traditus, ſed tenor inueſtituræ primæ factæ Do. Hieronymo pro ſe, & filijs, nepotibus, & deſcendentibus ſuis, ita tamen, ꝙ maior natu ſemper eſſet præferendus, debet conſiderari ꝑ plura, quæ poſſent ad propoſitum adduci, ſed pro nunc contentus ero allegare conſilium Iaſ. 7. & conſi. 56. in 3. libr. ubi latè, & pulchrè loquitur, multa allegādo, ad quæ me remitto. Et ita huic conſultationi finē impono. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Motus proprius Papæ non præſumitur, niſi fuerit in literis verbis expreſſus, & non ſolum in beneficialibus, ſed ēt in alijs rebus.*

2 *Conceſſio, & gratia ex importunitate petentium facta non valet.*

3 *Motus proprij clauſula in contractibus feudalibus, & alijs nō eſt neceſſaria, nec effectus motus proprij operatur, ſecus in reſcriptis gratioſis, & ijs, quæ à ſolo animo concedentis dependet.*

4 *Conceſſio ad petitionem impetrantis facta etiam de re, quæ motu proprio concedi ſolet, valet, ſi dolus, & ſubreptio in ea ceſſet.*

5 *Motus proprius regulariter nihil operatur, niſi in ijs, quæ ſunt iure expreſſa.*

6 *Verbis narratiuis Papæ, ſuper quibus ſuam diſpoſitionem fundat ita ſtandum, & credendum eſt, quòd ex eis inducitur præſumptio iuris, & de iure, contra quam probatio non admitteretur.*

7 *Ex diuturnitate tanti temporis, cuius initij memoria in contrariū nō extat, narrata in aliqua diſpoſitione vera fuiſſe prę ſumūtur.*

8 *Sterile, et infructuoſum fuiſſe præſumitur id, quod ab eccleſia pro modico cenſu, & pro ſucceſſoribus conceſſum fuit.*

9 *Et an fuerit infructuoſum, uel utile, initium, quo fuit conceſſum, non autem tempus poſterius ſpectandum eſt.*

10 *Et melioratum expenſis illius, cui fuit conceſſum, non poteſt poſtea ab eo auferri, & alij etiam pro maiore cenſu concedi.*

11 *Res eccleſiæ cuiuſcunque etiam alicuius utilitatis, quæ multa expenſa ſubſtentaretur, poteſt à Papa, cui uelit, cōcedi, & in feudum dari, & cōceſſio abſq; alia cauſa, & ſolemnitate ualet.*

12 *Papa de rebus omnium eccleſiarum, cum ſint de iure poſitiuo, poteſt ex certa ſcientia libere diſponere.*

13 *Geminatio actus certam ſcientiam infert, & importat.*

14 *In feudo pluribus inſolidum, uel cuilibet ipſorum conceſſo habet locum inter ipſos ius accreſcendi, ut altero ſine liberis decedente, eius portio cæteris accreſcat, non autem ad dominum deuoluatur.*

15 *Diſtributiuum quodlibet omnibus inſolidum actum attribuit.*

16 *In feudis datis à Principe, duobus fratribus locum habet ius accreſcendi.*

17 *Fortilitium datum in feudum cenſetur feudum indiuiduum, & in eo locum habet ius accreſcendi.*

18 *Feudum uacans, & ad dominum deuolutum quadam æquitate ſuperuiuentibus, qui pręſertim tanquam hæredes uaſallo prædecedenti ſucceſſerunt, potius eſt concedendum, quàm extraneis.*

19 *Iuramentum fidelitatis ex quibus ſecundum formam debitam receptum, & præſtitum cenſeatur.*

20 *Iuramenti fidelitatis diuerſæ ſunt formæ.*

21 *Inueſtitura prior cæteris poſterioribus præualet.*

22 *De inualiditate inueſtituræ à Papa factæ, & an potuerit inueſtire, nec ne, ſolus Papa cognoſcere poteſt.*

23 *Inueſtitura facta à Papa de re alicuius eccleſiæ inferioris, quæ ad prælatum illius ſpectabat, ualet, ſi ipſo Prælato ſciente, & ex poſt non contradicente, immò recipiente ſic inueſtitum ad iuramentum fidelitatis, & ad ſolutionem cenſus facta fuit.*

24 *Maximè, ſi Papa, uel Princeps rem ſubditi, uel eccleſiæ inferioris ſcienter in feudum conceßit.*

25 *Papa in poteſtate, & auctoritate cum quolibet ordinario cōcurrit, & eſt ordinarius ordinariorum, paterque patrum.*

EPITOME.

Feudalis conceſſio ualet etiam ſine clauſula motus proprij, quæ in feudali ꝯ̄ctu non eſt neceſſaria.

Feudum fuiſſe tempore conceſſionis ſterile, & infructuoſum, credendum eſt uerbis narratiuis Papæ concedentis, ſuper quibus ſuam conceſſionem fundat, maximè concurrente diuturnitate tanti temporis, cuius initij memoria in contrarium non extat, ac modico cēſu: & melioratū expenſis illius, cui primo fuit conceſſum, non pōt ab eo auferri, & alii ꝯcedi.

In feudo conceſſo pluribus ſub his uerbis, uobis, & cuilibet ueſtrum, locum habet ius accreſcendi, ut altero ſine liberis decedente, eius portio ad dominum non deuoluatur, ſed aliis accreſcat.

Infeudatio, ſiue inueſtitura facta à Papa de re eccleſiæ inferioris ualet etiam abſque conſenſu pręlati illius eccleſiæ, & multo magis ipſo ſciēte, & ex poſt nō contradicente, immò per receptionem iuramenti fidelitatis, & ſolutionis cenſus approbante.

CONSILIVM LXXII.

IN cā īter Illuſt. Duciſſā agētē ex una, ac dominos, ac Illuſtres comites ſuper iuribus Mirabelli reos conuentos ex altera uertēte, primus Clariſſimus Dominus Aduocatus adeò doctè, & plenè, ſuper omnibus punctis, & obiectionibus contra dictos Comites oppoſitis conſuluit,

ſuluit,ut nulli alij ẽt doctiſſimo dicẽdi locus remãſe-
rit.Sed tamen,vt iuſtis ipſorum Comitum petitioni-
bus ſatisfaciam, qui mediantibus eorum nuncijs ue-
hementer apud me inſteterunt,ut conſilium dicti d.
Conſultoris ad me tranſmiſſum ſaltem ſimplici ſub-
ſcriptione munire,& corroborare,ac ſuper dubiis, &
difficultatibus contra ipſos deductis meam ſnĩam di
cere vellem, idcirco hæc pauca addendo ſcribere ꝓ-
poſui,& ad rẽ ipſam deueniẽdo.Primo dictis illuſtri-
bus Comitibus obijcitur, ꝙ apoſtolica feudalis con-
ceſſio firmitate non ſubſiſtit,quia nõ motu proprio,
nec ex certa ſciẽtia facta reperitur,ſed potius ex iniu-
1 ria importunitate petentium, † cum generaliter ue-
rum ſit,motum proprium Papæ non præſumi,niſi in
ipſis literis uerbis expreſſis de eo dictũ fuerit c.ſi mo-
tu.in fi.de præben.in 6.gl.in c.ſi pluribus. eodem titu
lo. & in clementina ſi Romanus.de reſcript, nec põt
motus proprius aliter probari,ut concludunt Docto
res communiter Domin.& alij in d.c. ſi motu. Quod
procedit non ſolum in beneficialibus, ſed ẽt in alijs
conceſſionibus apoſtolicis ſuper alijs rebus factis, ut
per Ioannem Andream in addit.ad Spec.de cau. poſ
ſeſſio.& proprie.§.quia verò.verſi.quid de colligenti
2 bus.in ſecunda addit.poſt medium.at† conceſſio, &
gratia ex importunitate petentium facta non tenet.l.
& ſi legibus.C.ſi contra ius,uel utilitat.publicã.d.c.ſi
motu.§.ſecus.c.ſi quando. & ibi habetur extra de re-
ſcrip.ergo &c.¶Huic motiuo facilè reſpondetur pri
mo,ut latius dictum fuit per dictum primum Cõſul-
3 torem,ſecundo† ꝙ cum ſimus in contractu feudali,
clauſulã motus proprij,quæ ſolet illos effectus, de q-
bus in d.c.ſi motu.cum ſeq.& in d.clementina ſi Ro-
manus.operari,non fuit in caſu occurrenti neceſſa-
ria,quia cum ſimus in contractibus, qui à conſenſu
utriuſque partis dependent. l. 1. ff. de pactis. effectus
motus proprij non ſunt conſiderabiles, ſed ſolum at
tenditur conuentio ſola,& ambarum partium cõſen
ſus,in reſcriptis aũt gratioſis,& alijs,quę ab animo ſo
lo concedentis dependẽt, motus proprius effectum
ſuum operatur.d.c.ſi motu.cum ſeq.l. ſi quis iniquũ.
in prin.cum ibi no.ff.quod quiſque iuris.dicta clemẽ
tina ſi Romanus.& expreſsè habetur p Pau. de Caſtr.
in conſi.28.in facto prę́ſenti.in 4.col.dicentem,ꝙ ea,
quę habentur in d. c. ſi motu. cum ſimilib. procedũt
ſolum in gratijs,& priuilegijs,& non in alijs,quia sũt
odioſæ, & ambitioſæ, c. quamuis. de præben.in 6. c.
1.& 2.de filijs presbyterorum.eodem libro.& dicunt
domini de Rota in deciſio.27.licet Romanam in no
uis,ꝙ illa,quę dicuntur per textum in d.c.ſi motu.cũ
ſeq.& alijs cõtinent ius nouum, & rigoroſum,ac mi-
nimè extendendum,& ponderant gl. fi.in d.c.ſi mo-
tu.quæ dicit, ſufficit ita ſcriptum eſſe, ac refert,& ſe-
quitur Felin. fidelis canoniſta. in c.ſi quando. in ulti.
colum.extra de reſcriptis. & expreſsè in materia feu-
dali hoc præſupponit Bal.in c.1.§.fi.in 2.col.de noua
4 forma fideli.in uſu feudo. Præterea † etiam illa, quæ
motu proprio concedentis dari poſſunt, ſi ad petitio
nem impetrantis concedantur, dummodo in illis eſ
ſet dolus,& ſubreptio,ualere poſſunt iuribus ſupra al
lega.& c.ſup literis.extra de reſcriptis. & dicit Cardi.
5 in d.clem.ſi Romanus.in q.3.† ꝙ motus proprius ni-
hil operatur regulariter niſi in ijs,q̃ ſunt ĩ iure expreſ
ſa,quia ꝙ aliquid operetur, eſt quaſi quoddam priui-
legium extra iuris ordinem, ergo ꝙ in conceſſione
feudali fuerit appoſita hæc clauſula motus ꝓprij, uel
non,parum,uel nihil refert. ¶ Contra dictos Comi-
tes aliud ſecundo loco opponitur, ꝙ in literis apoſto
licis aſſeritur fortilitium feudale ĩfructuoſum fuiſſe,
quod tamẽ apparet ex facti euidentia falſum eſſe.Sed
reſpondẽri põt primo,ꝙ hoc non videt̃ verũ, & ꝯriũ

præſumitur iuris præſũptione,qm̃ ex quo P[...]
dat ſuper hoc,credendum, & ſtandũ eſt ver[...]
hoc narrantis,alioquin Papa de mendacio c[...]
6 retur,quod non eſt dicendũ,† immò ſecũd[...]
in tm̃ ſtandum eſt verbis narratiuis Papæ,qu[...]
per illis ſuam conceſſionem fundat, ꝙ ex ei[...]
tur præſumptio iuris,& de iure, contra quam[...]
ſet probatio admitti.cle. 1.de proba. licet q[...]
ultimum de contraria probatione contrari[...]
rit ibi gl. & fortè malè,ne Papa de mendacio[...]
ci poſſit, ut ibi habetur. Sicut igitur motus p[...]
tollit ſubreptionem. d.c.ſi motu. ita & uerba[...]
7 firmantis aliquid fuiſſe.Secundo † ex diuturn[...]
ti temporis, cuius initij non exiſtit memoria[...]
quæ in caſu noſtro dr̃ eſſe annorum centum,[...]
quod tẽpus hominis memoria nec excedere[...]
rificare poteſt.c.1.in fi.cum gl.de præſcrip.in[...]
l.fi.in fin.C.de ſacroſanctis eccleſiis.præſum[...]
talis qualitatis fuiſſe fortilitiũ, cũ hoĩum n[...]
tempus factæ conceſſionis ſe extendere ne[...]
8 c.cum ſim.Tertio† in dubio,ut actus ualeat,[...]
reat,præſumendum eſt fortilitium cum ſuis[...]
tibus,& connexis tunc ſterile, & infructuoſ[...]
ſe, alioquin pro tanto modico cenſu pro ſ[...]
bus Papa in feudum nõ conceſſiſſet,argu.c.a[...]
& ibi plenè habetur extra de rebus eccle.non[...]
9 auth.ſi quas ruinas.C.de ſacroſãctis eccleſijs[...]
quoque,quo facta fuit conceſſio, ſpectandũ[...]
autem tempus poſterius, num fuerit infruct[...]
uel utile,ut in c.cum dilecti.extra de emptio[...]
ditione.l.2.cum ibi not.l.ſi uoluntate.in fi.c[...]
de reſcinden.uend. ergo licet tempore ſec[...]
ceſſionis fructuoſum extiterit, tamen tẽpo[...]
ſecus eſt dicẽdum, ut ex literis apoſtolicis [...]
10 infertur,quibus ſtandum eſt. † Quod ſi uer[...]
literę atteſtantur,ſequitur, ꝙ dictum forti[...]
rebus ſuis p Abbates modernos à dictis Co[...]
quorum opera,& expenſis melioratũ,& fru[...]
factum fuit,ut in dictis literis, auferre,& ali[...]
D.Duciſſæ concedi non potuit,ẽt ſi maior c[...]
ſtitutus fuiſſet,per tex.in d.c.ad aures.cum i[...]
11 referunt ſcribentes, Abbas, Barbatius,& alii[...]
uis etiam alicuius vtilitatis feudum ab initio[...]
tamen ſi non modica expenſa ſubſtẽtabatur[...]
lud potuit,cui uoluit,concedere, & tenet co[...]
abſque alia cauſa, & ſolemnitate, quia Papa[...]
omnem ſolẽnitatem, & defectum. auth. ite[...]
C.de ſacroſanctis eccleſiis.& in c.nõ liceat P[...]
q.2.ibi niſi domos tantummodo, quę in qui[...]
vrbibus non modica impenſa ſubſtentantur,[...]
telligendum eſt etiam de rebus cuiuslibet ec[...]
inferioris, qm̃ Papa põt regulariter dare in[...]
res cuiuſcunque eccleſiæ,Bal.in c.1.qui feu.d[...]
in prin.in 1.colu.& ſolo uerbo illius transfer[...]
ſionem,quando conceſſit cum plena,& liber[...]
ſtate,& idem Bal.in c.1.in 2. col. quid ſit inue[...]
in uſu feud.Multo magis ergo, quando in co[...]
ne dictum fuiſſet,ꝙ poſſeſſionem concedeba[...]
na,& libera poteſtate, nã ipſe in actibus ſuis [...]
eſt legibus.l.princeps.ff.de leg.l.digna uox.C[...]
12 ſtum.9.diſt.cum ibi no.†& cum res omniũ ec[...]
rum ſint de iure poſitiuo.c.quo iure.8. diſt.P[...]
lis ex certa ſciẽtia liberè põt diſponere. c. ꝓ[...]
conceſ.ꝓbẽ.In caſu aũt noſtro de certa ſcient[...]
ret ex uerbis cõceſſionis, ac ẽt ex geminata c[...]
13 ne,quam fecit Papa ipſis comitibus Mirabell[...]
minatio actus,& ſi dubiũ ſit,an importet idẽ[...]
tus ꝓprius,ut p Fely.in d.c.ſi quãdo.in pen.&[...]
tñ ex illa certa ſciẽtia infertur, ut in d.c.ſi qñ[...]
clarius per glo.in c.1.in uerbo noſcatur. ibi in[...]

ptis etiam dicimus.de conſti.in 6.& glo.1.in c.reſcri-
pta 25.q.2.Fel.in d.c.ſi quãdo Ioan. Andr.& alij.in c.
porrecta.de confirma.utili,uel inutili.§.& hæc verò
iubemus.in auth.ut nulli iudi.Alex.in l.ſi qs.in princ.
ff.quod quiſq; iuris.¶ Tertia oppoſitio facta ꝯtra præ
fatos comites reſoluitur ex uerbis cõceſſionis feudi,
quibus dr̃ vos,& quẽlibet ueſtrũ,ac natos, & ſucceſſo
res ueſtros,& ueſtrũ cuiuſlibet hmõi comites &c.† nã
licet in cõtractibus etiã feudi,uel emphyteoſis eccle
ſiæ,qui aſſimilantur,ut habetur per ſcriben. in l.etiã.
ff.ſol.mat.& in l.quod dr̃.de uerb.oblig.& in l.ſi mihi,
& Titio.per Bar.& Alex.& in l.ut iuriſiurãdi.§.ſi libe-
ri.ff.de oper.liberto.& in l.ſi patroni.ff.ad trebel.quã-
do cõceſſio feudalis pluribus etiã fratribus ab inito
facta fuit,inter illos non habeat locum ius accreſcen
di,d.l.ſi mihi,& ibi Bar.& alij,tamẽ quando pluribus
facta fuiſſet conceſſio in ſolidum,uel cuilibet ipſorũ,
altero ſine liberis decedente, eius portio nõ deuolui
tur ad dominũ,ſed cæteris accreſcit, quoniã † diſtri-
butiuum quodlibet,attribuit actum omnibus in ſoli-
dum,Bar.in l.hoc articulo.ff.de hæred. inſtit. ut dixit
Alex.in d.l.ſi mihi,& Titio.in 6.col. ꝑ ea, quæ uoluit
Bald.in c.1.§.filia.in fin.de ſucceſſ.feudi,& in l.unica.
C.quãdo nõ peten.partes,Pet.de Anch. in conſ.233.
in Chriſti.&c.duo prima dubia, & per dominos feudi
ſtas modernos in c.1.de fratr.de nouo benefi.inueſti.
Præterea † in feudis datis à principe duobus fratribus
ius accreſcendi locum habet,ut uoluit Bal.ĩ l.vnica.
§.in primo.C.de caducis toll. & in d.c.1.de fratri. de
nouo beneficio inueſti. & in c.1.de duobus fratribus
à capi.inueſtitis,& iſtud ſequuti fuerũt Raphael,Pau.
de Caſt.& eſt de mẽte Alex.ĩ d.l.ſi mihi, & Titio.in 2.
col.in 3.limitatione,qui dicit ſe ita conſuluiſſe, quã-
uis referat Cyn.& aliquos alios ꝯtrium tenuiſſe,ſed in
caſu noſtro feudum fuit à Papa conceſſum fratribus
7 Comitibus,ergo &c. Pręterea † cũ loquamur de for-
tilitio dato in feudum,quod ſui natura cenſetur indi-
uiduum, qa tantam utilitatẽ nõ affert in parte reſpe-
ctu partis, quantã affert in totũ reſpectu totius iuxta
not.per Bar.in l.3.§.cato.ff.de verb.oblig.l.quicunq;.
C.de fundis limitrophis lib.11.glo. not.in c.1.de fra-
tri.de nouo benefi.inueſt.in 1.glo.ſequitur, ꝙ ſumus
in caſu,in quo in cõtractibus locũ hẽt ius accreſcẽdi,
ut cõcludit Alex.in d.l.ſi mihi, & Titio.in 2.col.in 2.
limitatione,qui plura allegat,quæ nõ refero,qa inſpi
ci poſſint,& præſertim eſt gloſ.multũ notabilis in d.
c.1.de fratribus.de nouo benefi.inueſti.in 1.glo.& ibi
do.feudiſtæ.Vlterius dici poteſt, ꝙ licet non eſſet lo-
8 cus iuri accreſcendi, † tamẽ pars uacans, & ad eccle-
ſiam deuoluta quadã ęquitate cõcedenda erat ſuper-
uiuentibus, & non alijs extraneis,arg.l.1.§.permitti-
tur.cum glo.ff.de aqua quotidia. & æſtiua,& ibi Bar.
& in d.l.ſi mihi,& Titio. & in l.1.in fi.ff.de priuilegijs
credit.& pręſertim hoc verũ eſt,qñ ſuperuenietes prę
cedẽtibus ſucceſſerunt tãquã hæredes.in cõſ.93.in 2.
vol.in fi.moder. in c.1.in pen. & vlt.col. quẽadmodũ
feudum ad filiã pertineat,& in c.1.§.fi.pen.col.de cõ-
ten.inter do.& vaſal.de inueſtitura,& in c.1.§.titius ſi
de feudo fuerit cõtentio inter do. & agna. Abb.in c.
bonæ il.2.& latè ibi in addit.de poſtul.ꝑla.Deci.in ꝯſ.
78.& ꝯſ.131.latè ꝑ Alex.in d.l.ſi mihi,& Titio.in pen.
col.& quamuis ibi referat plures opiniones, tamen
cum prædicta pertranſire videtur,à qua non eſt rece-
dendum,quia eſt cõmunis, ut in locis allegatis colli-
gi poteſt.¶ Circa quartum,& quintum motiuum ad-
uerſariorũ,cum plus facti,quàm iuris contineant,nõ
eſt inſiſtendũ, quia illis ad fauorẽ comitũ per primũ
9 do.conſultorem optimè ſatisfactũ puto, † ſi enim de
ſucceſſorũ iuramẽtis in manibus recipere debẽtium
præſtitis,ut pręſupponitur,apparere dicitur,in dubio
cenſendum eſt,illa ſecundũ formã debitam fuiſſe re-
cepta,tum ex tẽporis diuturnitate iuxta ea,quæ habẽ
tur in l.ſciendũ.ff.de verb.oblig. & in l.qui in aliena.
ubi legiſtæ cõiter ff.de acqui.hæred.& multa fideliter
cumulat D.Fel.in c.Albericus de teſtibus, & latius in
c.ſicut extra.de re iudicata,tum etiam quia ex quo in
manibus recipere debentium iuratum fuit, & nõ ap-
paret de illorũ contradictione, ex eorũ taciturnitate
præſumendũ eſt ſ'm formã debitã fuiſſe iuratum,alio
quin tacendo eccleſiæ,ſeu monaſterio domino dire-
cto ꝑiudicaſſent,& preiudicare potuiſſent,qa ſi in for
ma dicti ſucceſſores noluiſſent iurare,eorũ iuramen-
tum nõ debuiſſet ab illis recipi,nec admitti, per ea,q̃
habẽtur per Bar.& alios.in l.quę dotis.ff.ſolu. mat.in
pen.col.per tex.in l.fideiuſſor.§.pater. & ibi glo.ff.de
pign.l.ſæpè de re iudic. Felin.in c.nõ ne de præſump.
poſt alios ibi.tum etiã quia poſt iuramẽta præſtita Ab
bas,cui cenſus ſolui debebat,per plures annos abſolu
tè cẽſus à comitibus ſolutos recepit abſq; aliqua pro-
teſtatione. Quò fit,ut caducitatẽ,ſi quã comites,& eo
rum ſucceſſores incurriſſent nõ ſolũ ex defectu for-
mæ,ſed etiã ex totali omiſſione iuramẽti,remiſiſſe di
catur,quoniã in iſtis, in quibus dr̃ agi de iure quærẽ-
do,Abb.& alij prælati eccl.ꝑiudicare poſſunt,ut con-
cludunt cõiter gl.Imo.& alij ſcribẽtes in c.potuit ex-
20 tra de locato in gloſ.magna. Præterea † diuerſę ſunt
formę iuramẽti fidelitatis,quarũ una cõpendioſa eſt,
& breuis,ſimpliciter iurando fidelitatẽ,aliæ prolixio
res, ut in titulo qualiter iurare debeat uaſallus, cum
duobus titulis ſequẽtibus,c.de forma 22.q.5.& ſuffi-
cit, ꝙ ſubſtãtialiter fidelitas iurata fuerit d.c.1.quali-
ter iurare debeat &c.ergo uaſallus, uel eius ſucceſſor
in manibus dñi fidelitatẽ iurãdo ſimpliciter dicetur
ſatisfeciſſe,ac ſi formiter iuraſſet, qa non refert, ꝙ ex
æquipollentibus fiat,argum.l.2.ff.de liberis,& poſth.
c.1.& ibi Iſernia, Præpoſitus,& alij in princ.de noua
forma fideli.ſufficit.n.ſimpliciter iurare in manibus
domini, qñ cenſebitur iuratum in forma debita, ut
ſupra. ¶ Quò uerò ad ſextum, & ſeptimũ,quæ ad idẽ
tendunt, uidendũ eſt nunqd præualeant inueſtituræ
modernis tẽporibus factę in perſona Illuſtr. Duciſſæ
illi inueſtituræ,quæ iam diu facta fuit à Bonifacio Pa-
21 pa ad fauorẽ comitũ de Mirabello; † ſed,ut aliàs dixi
ſupra, Papa res,& bona cuiuſcunq; eccleſiæ inferio-
ris põt in feudum concedere, pręcipuè cum inueſti-
tura facta tunc à Papa Bonifacio nõ in præiudiciũ ali
cuius & maximè dictæ illuſtriſ.Duciſſę,nec ſuorũ prę
deceſſorũ facta fuerit,ergo illi ſtandũ eſt,quia prior,
argumento c.qui prior cũ ibi notatis.de reg.iur.in 6.
ac etiã, quia prior & potẽtior,argumento c.de duo-
bus de reſcrip.in 6.cap.ſi à ſede de pręben. eod.lib.&
ubiq; per gloſ.c.ſi beneficia,c.hi, qui,c.ſi poſtquam
22 eodem titulo.† Et de inualiditate inueſtituræ factę à
Papa an potuerit inueſtire nec ne,nullus alius,niſi Pa
pa cognoſcere poteſt,c. cum ueniſſent. extra de iudi-
cijs,Bal.in l.hi qui ad ciuilia.C.de appell. Bal.& Ang.
in l.ex facto.ff.de vulga. & pupill. Andr. Barb.in d.c.
cum ueniſſent in 2.col.in uerſi. & idem putat D.An-
23 ton.ſi refricaretur &c.Pręterea † ex quo Papa pręfa-
tos comites de dicto fortilitio,& cõnexis inueſtiuit,
ſciẽte, & nõ contradicẽte ex poſtfacto D.Abbate,ad
quẽ ratione ſui monaſterij fortè ſpectabat inueſtire,
tacitè approbãdo dictã inueſtituram, recipiẽdo ipſos
comites ad iuramẽtum fidelitatis,& ad ſolutionẽ cẽ-
ſus,dicta inueſtitura remanet firma,etiam ſi aliàs po-
tuiſſet infirmari,quia Abbas uidetur illam ratificaſſe,
& approbaſſe l.paulus.ff.rem rat. habe. & in terminis
hoc uoluit Bal.in rub.de ĩueſtitura de re aliena facta,
aliàs in c.1.in fin.de noua forma fideli.in fin.verbis in
vſu feudo.l.ſi probaueris,& ibi glo.C.ſi res aliena pi-
gno.

24 gno data ſit,& † prædicta oīno uera ſunt,quādo prin
ceps,ſeu Papa rem ſubditi,ſeu eccleſię inferioris ſciē-
ter in feudum conceſſiſſet.l.bene à zenone.C.de qua
driennij p̄ſcriptio.iunctis ijs,quę expreſsè uoluit Bal.
in c.1.§.1.in 1.col.de his,qui feudū dare poſſunt. ubi
inquit,ꝙ Papa oīum eccleſiarum feuda infeudare. &
cōcedere poteſt abſq; eo, ꝙ prælati eccleſiarū etiā cō
ſentiant,ꝗa Papa pōt ſua auctoritate, ſicut prelati ec-
25 cleſiarū,infeudare, † cū ipſe cōcurrat in poteſtate, &
auctoritate cum quolibet ordinario, & ordinarius or
dinariorū dicatur.c.cuncta per mundū.9.q.3.Bald.in
l.fi.C.de precib.imper.offeren. & ſecundū Ioannem
Monachum eſt pater patrū,ut per eum in c.ſi eo tpe.
de elec.in 6.& ita habetur per Bal.in d.c.1. Quare vr̄,
ꝙ cauſa ipſorū Comitum ex p̄miſſis ſit in tuto, & ꝙ
ad eorū fauorē,nō obſtantibus obiectis, quæ contra
eos primo aſpectu facere uidebantur, iudicādum ſit,
ſaluo tamen ſaniori iudicio. Laus Deo.

SVMMAE.

1 *Conſenſus, & ratihabitio differunt.*

2 *Conſenſus per modum licentiæ requiſitus actum præcedere,vel ſaltem in ipſo actu interuenire debet.*

3 *Conſenſus alicuius ad ualiditatem actus requiſitus tempore actus, & non ex interuallo poſtea adhiberi debet, & nu. 5.*

4 *Conſenſus ſuperioris ad validitatem actus debet per modum auctoritatis in ipſo actu,uel incontinenti poſt interuenire, & quomodo hoc procedat num. 13.*

6 *Conſenſus alicuius requiſitus ſolum per modū ſimplicis conſenſus ratione ſui iuris,uel præiudicij quādocunq; uel in ipſo actu,vel poſt etiam ex interuallo interuenire poteſt, & quando per modum ſimplicis conſenſus requiſitus dicatur.*

7 *Vbicunq; actus ſolum ratione defectus conſenſus alicuius eſt nullus,tunc talis defectus expoſtfacto etiam ex interuallo ſuppleri poteſt,num. 12.*

8 *Conſenſus domini requiſitus in alienatione, uel obligatione feudi dicitur confirmatorius: & ideò etiam expoſtfacto adhibetur.*

9 *Confirmatio ſui natura ex interuallo fit.*

10 *Pactū in dubio debet intelligi ſecūdū naturā actus, cui apponitur.*

11 *Conſenſum ſuum quis niſi requiſitus impartiri non debet, & ſi requiſitus deneget,in mora dicitur conſtitutus,neq; amplius requirendus eſt.*

14 *Conſenſus in actu aliàs per ſe valido requiſitus expoſtfacto adhibitus operatur actus ualiditatem, & ut conſentiens contradicere nequeat, ſecus in actu ex alio defectu nullo,in quo ſolum,ne quis contradicat,operatur.*

15 *Fœminæ quando ad feudum admittantur.*

16 *Feudum per emptionem acquiſitum mutat naturam feudi, & fit quid hæreditarium.*

17 *Ad ſucceſſionem feudi aſcendentes ſiue maſculi,ſiue fœminæ nunquam admittuntur.*

18 *Vaſallus etiam de conſenſu domini feudum alienare non poteſt in præiudicium aliorum,quibus ex inueſtitura ius in feudo acquiri poſſet,uel acquiſitum eſſet.*

19 *Ratihabitio re non integra, & poſt ius tertio quæſitum fieri non poteſt, & ea ius tertij non tollit.*

20 *Sicut unuſquiſq; per illam exceptionem,tua non intereſt, excludi poteſt,ita is,cuius principaliter intereſt,admitti debet.*

21 *Ratihabitio quando etiam in præiudicium tertij fieri poſſit, & nume. 24.*

22 *Pro dote in dubio facienda eſt interpretatio etiam ad alterius quale quale præiudicium.*

23 *Quiſq; ab initio rei ſuæ,quam in alium transfert,conditionem, & onus cum præiudicio alterius apponere poteſt.*

24 *Factum eius,qui à me cauſam habet,factum meum cenſetur.*

25 *Ratihabitio in contractus initium influit, & ei robur tribuit,efficaciter obligando.*

26 *Bannitus captus ante ratificationē pacis ſibi factæ ab offenſo, ſequuta ratificatione,liberari debet,ſtante ſtatuto,quòd bānitus, qui habuit pacē ab offenſo,ante,quàm capiatur, liberādus ſit.*

27 *Dominus quando vaſallo in alienatione, uel obligatione [...] poſtfacto conſentire poteſt.*

28 *Quando in contractu feudi data fuit licentia alienandi, [...] gatur in terminis iuris communis, & ſecundum na[...] nationis feudi,an verò propriam naturam mutet.*

29 *Pactum in contractu feudi appoſitum de alienando, [...] cando cum conſenſu domini operatur, ut etiam cum p[...] aliorum alienari,uel hypothecari poſſit.*

30 *Feudum habens naturam feudi antiqui paterni, & [...] tur,ut antiquum, paternum, & auitum.*

31 *Feudi natura,nō aūt ſubſtantia per pactū mutari,et alte[...]*

32 *Ad feudum antiquum paternum,ſeu auitum,deficien[...] dentibus maſculis,uocantur agnati,excluſis fœmini[...] qui ex nouis inueſtituris venirent, & nu. 35.*

33 *Naturales etiam maſculi, & legitimati ad feudum non [...] tur,niſi in inueſtitura expreſſè vocati ſint.*

34 *Naturalis nō pōt ad feudū legitimari poſt ius alteri iā [...] Princeps abſq; iuſta cauſa principaliter utilitatem pub[...] cernente filium,uel filiam naturaliter legitimare non [...]*

36 *Feudum antiquum quando dicatur aſſumere naturam [...]*

37 *Feudum titulo emptionis acquiſitum ſit quid hæredita[...] extraneos hæredes, & ad fœminas,excluſis agnatis, [...] ralibus,tranſire poteſt.*

38 *Mulier ſimpliciter conſentiens alienationi,vel obligati[...] hypothecatæ,ſibi quoad hypothecam dotium ſuarum [...] iudicat,niſi illi expreſſè renunciet, quæ renunciatio [...] expreſſa porrigitur.*

39 *Melioramenta facta in feudo dicuntur quid hæreditari[...] hæredes etiam extraneos, & illos,qui in his ius aliqu[...] dere poſſunt, tranſeunt.*

40 *Succedens vaſallo tanquam hæres in ſucceſſione feudi [...] quouſq; diffinitum ſit,ad quem feudum ſpectare de[...]*

EPITOME.

Consensvm domini in alienatiōe,uel obl[...] feudi requiſitū etiā expoſtfacto in præiudic[...] q pro ſuo intereſſe etiā ſe opponerent,poſſe[...] adhiberi,atq; preſtari,quādo ille ex pacto in[...] reqri,& à domino præſtari debebat,hic dem[...]

CASVS CONSILII.

Illvstres *domini Auguſtinus,[...] fratres de Adurnis ex titulo emptio[...] ni meliori modo pro pretio duorum [...] ducatorum ab Illuſtriſſimo, & excel[...] mo domino Marchione Montisferrati inueſtiti [...] de feudo Siluani, & Caſtelletti pro ſe,eorumq; [...] bus, & ſucceſſoribus maſculis legitimis, & natu[...] ab eis deſcendentibus, & vno ex dictis domini[...] bus,aut deſcendentibus ab eis decedente ſine fi[...] timis, & naturalibus,alius,vel alij ſuperuiuen[...] dū gradus prærogatiuā ſuccedat,aut ſuccedant[...] tingeret,quòd ambo dicti fratres,vel ab eis deſ[...] omnes decederent ſine filijs legitimis, & natu[...] ſuperſtitibus duntaxat ſororibus ipſorum fratr[...] deſcendentium ſuorum,tunc, & eo caſu, & nō a[...] les ſorores ſuperſtites, & non exiſtentibus ſoror[...] liæ ſororum in dicto feudo ſuccedant, & ſucce[...] ſint, cum pacto, de quo in inueſtitura: item q[...] fati domini Auguſtinus, & Ioannes, & eorum q[...] ſuiq; hæredes, & ſucceſſores poſſint eorum ma[...] rores, & vxores collocare ſuper dictis bonis, [...] bus feudalibus cum conſenſu Illuſtr. Marchion[...] rum hæredum,et ſucceſſorum,quem conſenſum [...] dis,pactis,et conditionibus antedictis præſtare [...] tur. Item quòd dicti D. Auguſtinus,et Ioannes [...] ſuiq; hæredes,et ſucceſſores,ac deſcēdentes p[...]*